

KALAPUTXI

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA 33. alea 2004ko urria

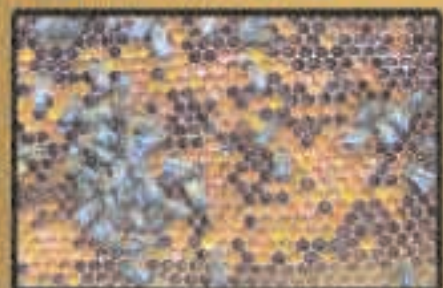
SENEGALEN GUTXI DAUKATE,
BAINA ZORIONTSU BIZI DIRA

ANIZETO URANGA "TXORIXA"rekin HIZKETAN

BURUMENDIK
50 URTE,
MENDIZALEEK
50 GAILUR

ZABALEKO ERLAZAINA

mutriku 2003 uda

bideoa eskuratu
nahi baduzu

TURISMO BULEGOAN SALGAI

DVD (menuekin)
VIDEO

22,00 €

EZ GALDU MUTRIKUKO DOKUMENTU
INTERESGARRI ETA BALIOTSU HAU
ETXEAN EDUKITZEKO AUKERA !!

Editoriala

Kalaputxi hilabetekaria

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
20830 MUTRIKU

Telefonoa: 943 60 34 68

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 1.900 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko azken mailako ikasleak

Mutrikuko
udala

Gipuzkoako
Foru Aldundia

Eusko
Jurlaritz

Aldizkari honek erakunde hauen dirulaguntza jasotzen du euskara bultzatzearen

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari hau kaleratzea posible egin duzuen guztioi

Urriaren hasierarekin batera joan zaigu gure artetik Martin Ugalde. Ixil-ixilik joan bada ere, ez da makala izan egin duen ibilbidea eta utzi digun uza. Bere bizia Euskal Herriari esakini dion pertsona izan da Martin, herri-gintzan konprometitua, abertzale-euskaltzalea eta langile fin nekagabea. Asko bizi eta ikusi beharra gertatu zitzaion Martini bizitzan zehar. Azken urteetan ere bere ametsik kuttunena betetzera iritsi zen: Euskaldunon Egunkaria jaiotzen ikustea. Sortzaileetako bat eta ohorezko lehendakari izanik, Euskaldunon Egunkariaren itxiera eta bere izatearen kriminalizazioa jasan behar izan ditu. Hala ere duintasunez eta lasai eutsi dio berriz ere Martinek (eta familiak) erasoaldiari.

Eskerrik asko Martin, Euskal Herria zorretan izango da zurekin!

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Gizartia	10
Kale inkesta	13
Karenka	14
kirola	16
Historixa	18
Auzoz-auzo	20
Lan giruan	22
Zorion agurrak	24
Argazki zaharrak	25
Agenda	26

Mutrikuko Udal Kiroldegia

- ❖ GIMNASIA
- ❖ AEROBIC
- ❖ STEP
- ❖ BODY PUMP
- ❖ BODY COMBAT
- ❖ BODY BALANCE
- ❖ SPINING
- ❖ JUDO INFANTIL
- ❖ KANTXA
- ❖ ROKODROMOA
- ❖ SAUNA
- ❖ FITNESS GELA...

Anima zaituz!!

Magdalena, 20 zig
Tel./Fax: (943) 60 31 75
Mutriku

Kirol Berri S.L.

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza)	943 60 43 00
DYA Mutriku	943 60 33 17
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Odol emaleen taldea	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika	943 19 50 26
Lon Apraiz botika	943 60 32 50
Larrialdiak	943 461 111

ADMINISTRAZIO BULEGOAK

Udaltzaingua	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Udaletxea	943 60 32 44
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Bake epaitegia	943 60 32 44
Epaitegia	943 60 70 49

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
KZgunea	943 60 30 65
Musika eskola	943 60 37 80

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza	943 60 38 71
Anaiarte jubilatuen egoitza	943 60 30 83

ZEBITUAK

Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05
Hondarribiako aireportua	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75
Frontoia	943 60 45 44

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

AUKERAK:

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
1- 6:10ean hasi eta 20:10 arte orduro.
2- 6:40ean hasi eta 19:40 arte orduro.
2. PESAren autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

ONDARRUA - MALLABIA - ONDARRUA

Ikus Kalaputxi 13. alea

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik	6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik	5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan	8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik	6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik	6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan	8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik	6:43 / 7:43 / ... / 21:43	Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 / 7:13 / ... / 21:13	Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako Botikak (Mutriku – Deba)

URRIA

...3ra arte	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)
4tik 10era	Lon Apraiz
11tik 17ra	Barrera (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
18tik 24ra	Jabier Otxagabia
25etik 31ra	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)

AZAROA

1etik 7ra	Lon Apraiz
8tik 14ra	Barrera (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
15tik 21ra	Jabier Otxagabia
22tik 28ra	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)

IBARPLAS
Zure neurrirako leihoak,
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!

Pol. Ind. Itzian-Tel: 943 199 226 - Fax: 943 199 196
Web orrialdea: www.ibarplas.euskalnet.net
E-mail: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
20829 ITZIAN (Gipuzkoa)

Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inizialez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.

*Utzi esateko duzuna Barrenkalea, 12 - beheko buzoian edo
kalaputxi@topagunea.com helbidean.*

ESKARRIK ASKO JULEN!

Mutriku utzi duzu, Mutrikuberri utzi duzu, jubilatut egin omen zara... Zorionak, beraz?

Lau urte inguru izango da hona etorri zinela eta harrez gero zure erreferentzia ezin bestekoa izan da Mutrikuko hainbat gaitan.

Oker ez bagaude irailaren 30ean sinatu zenuen zure despedida, baina jakin badakigu oraindik ere, eta seguruenik gerora ere, Mutrikurekiko lotura ez duzula etengo. Horrelakoxea zarelako, gauzak eta helburuak barneratu egiten dituzulako, ilusio puntua eta bizitasuna emanez eta bizi egiten dituzulako sinesten dituzun gauzak, zeure joera profesionalaz gain.

Guztiok dauzkagu akatsak eta zuk ere izango dituzu nonbait, baina oso gutxitan entzun dizugu eskatutako lanen bati ezetza ematen. Mutrikura erabat *bolkatuta* eman dituzu lau urteak, gautagegun, astegun buru zurian ala jai egunetan, behar izanez gero, beti prest!

Gai asko jorratu dituzu zure ibilbide motzean, zuzenean edo zeharka, bakarrik edo besteei laguntzen, baina hor izan zara beti. Agian, zeuk ere ez dakizu zenbatean, baina hona hemen zerrenda luzeko gai edo proiektu batzuk: Kofradia indartzea, Portuko erabiltzaileen "Ur artean" Elkarte, Berdel egunaren antolaketa, "Costa Vasca" regata, Kofradi zaharreko Museoa, Portu berriaren inguruko azterketa sektoriala, Deba Beheko Turismoko Dinamizazio Plana, Auzolandegiak, "Eguneta Aterpetxea" Proiektua, Enpresa Haztegia (vivero de empresas), Akiukultura Eskola (alma mater), Astigarribiako industetak, Mutrikuko Elizaren II Mendeurrena, Ertaroko Azoka, Turismo Bulego berria, Kzgunea, BERTAN elkartearen sorrera, Merkatu Plaza Proiektua, Nekazaritza: Plan Estrategikoa, MUTRIKULAN, Piszifatoria azterketak, Pentsuen proiektua...

Barkatuko diguzu Julen, egindako lan eta proiektu guztiak ez ipintzeagatik. Baina joan zara eta ez nahi zenuelako, badakigu gustora jarraituko zenuela proiektu hauekin edota berriekin, baina bide hau hartu behar izan duzu.

Udaletxean gestioaren ardua guk bagenu, gure artean izango zinateke oraindik ere, iritziak iritzi eta ideologiak ideologi, Mutrikuren etorkizuneko parametro bereztuetan sinesten dugulako, oraindik behar zaitugulako eta pertsona moduan hurbil eta jator jokatzan duzulako.

Badakigu aski sentsazio eskasarekin

joan zarela gure herritik, baina zaude lasai Julen, hemen egin duzuna **galanta** izan da eta. Jakin ezazu Mutrikun lagun asko dituzula eta pozik hartuko zaitugula etorriko zaren bakoitzean.

Zeinek eta zergatik behartu zaitu egoera honetara?

**MARKEL ARIZMENDI
eta JOSE AGUSTIN ELEZGARAI**

ERREFERENTEAK BADOAZ

Abertzaletasunaren izen handiak badoaz, poliki-poliki. Gogoan dut Ajuriagerra, Monzon edo Irujo zendu zirenean zelako nahigabea, pena, sentitu zuten nire inguruko helduek. Gerora, Aita Barandiaran eta Jose Mari Satrustegi hil zirenean, adibidez, nahigabe hori neure baitan sentitu nuen. Seguru orduan sentitu nuena lehenago ere sentituko zutela nire aurrekoek: Badoazkigu, galdu ditugu gure abertzaletasunaren erreferentzia izan zirenak.

Duela egun gutxi Martin Ugalde ere joan zitzaigun. Abertzaletasunaren eta euskalgintzaren erreferente argia, euskararen alde gutxi hitz egin baina asko lan egindakoa.

Zorionez, joandako haiek guztiek utzi ziguten beren hazia ernaldu zen guran. Izango al da gure belaunaldia ondokoentzako erreferentzia izaten? Beharbada, horiek politikariak eta izan behar direla pentsatuko dugu, baina etxetik hasi behar dugu abertzaletasunaren hazia gure ondokoengan ereiten. Azken batean, gure herria, gure hizkuntza, gure ohiturak, gure izatea azken finean, geuk zaintzen ez baditugu, zeinek zainduko ditu, bada?

ANDIKO

GAZTE GERA GAZTE...

Mutrikun skate-parkea egiteko eskaera egitera gatoz, patinekin eta patineteekin jolasteko gune baten beharra ikusten dugulako. Nagusientzako badaude tabernak, umeentzako parkeak eta guretzat zeeeeeeeer ? Mesedez, honelako zerbait egingo bazenute asko eskertuko genizuke. Eskerrik asko.

HERRIKO GAZTE KUADRILA

ZER DA NORMALTASUNA?

Normaltasuna. Zer ulertzen dugu edo ulertu behar dugu normaltasun hitza entzun edo erabiltzerakoan? Harluxet Hiztegi entziklopedikoaren arabera: Normaltasuna: Normala denaren nolokotasuna eta normal begiratzuz gero ezer berezirik edo neurritz gainerik ez duena.

Pasa den astean nire etxeko buzoian udalak argitaratutako Aizak/n aldizkarian 15. orrialdean konkretuki, zeharo harritu ninduen esaldi bat irakurri nuen: "*Eliza atzeko etxebizitzaren salerosketa fasea normaltasun osoz burutzen ari da*".

Orain dela bi urte egindako zozketan niri horietako etxebizitza bat egokitu zitzaidan. Udaletxetik berriak noiz jasoko zain nengoen eta ni bezala beste hainbat mutrikuar. Ez naiz gehiegi detailetan sartuko (ez garrantzirik ez dutelako noski) baina halako batean, ez dakit ziur zenbat denbora pasa ondoren, bilera batera deitu gintuzten. Hara gure sorpresa salneurriak dextente igo zirela esan zigutenean. Baina ez da hori gaur aipatu nahi dudana.

Eztabaida gora eztabaida behera, bilera gora bilera behera, bueno, konponduta (ze erremedio): BI ASTE BARRU HASIKO GERA ZUEKIN BANAKA-BANAKA KONTAKTUAN JARTZEN. Hau poza! Hainbeste itxaron ondoren (eta bien bitartean beraien aldetik inongo azalpenik gabe) badaukagu pisua (askoz garestiago, baina bueno). Agian nik ez dakit ondo kontatzen, baina kontuan hartuta bilera hau martxoan izan zela eta urrian gaudela, bi aste baino gehiago pasatu dira eta niri oraingoan ere ez didate inongo azalpenik eman (hainbeste kostatzen da telefonoa hartu eta zerbait argitzea?) Baina, noski, hau guztia normala da eta salerosketa fasea normaltasun osoz burutzen ari da. Orduan agian hori normala ez dela pentsatzen dugunak izango gara berezi xamararak.

A. A.

Itsasoak badi

Akuakultura eskolak ematen hasi dira

Atzera, dexente atzera egin beharko genuke Mutrikuko Institutuko Akuakultura eskolaren hastapenak aurkitu nahiko bagenitu. Aspal-di hasi baitziren Mutrikuko Udala, Mutrikuberri garapen-agentziaren bitartez, eta Institutua bera hor zehar zer zegoen ikusten, aztertzen eta egun abian den eskolaren lehenengo mugarriak ezartzen. Bide luze horretan, hiru izen nagusi lan talde zabalago baten baitan: Mutrikuberriko gerente izan den Julen Domingorena, Institutuko zuzendari den Karmele Velasco eta Imanol Garate Institutuko irakaslea. Kofradian prestatu den gelara jo dugu Imanolengana eta lankide duen Inaxio Mantelarekin batera hartu gaitu.

- Lortu da, azkenean, akuakultura eskola abian jartzea!

Bai, bidea luzea izan da. Urte asko izan dira hara eta hona informazio bilketan, proiektuaren nondik-norakoak aztertzen, erakundeekin harremanak izaten... Horrenbeste nekek azkenean izan dute emaitza onik eta hementxe gara, hamalau ikasleri eskolak ematen.

- Hutsetik hasi behar izango zenuten...

Bai, huts-hutsetik. Alde batetik, ez zegoen lokal egokiturik eta hementxe, kofradian, prestatu zen gela bat eta laborategia izango dena. Lanak azkar egin dira baina oraindik laborategia eta akuarioak prestatzea falta da. Ea Gabonetarako dena prest dagoen.

Beste alde batetik, arlo akademikoan ere dena eginkizun zegoen. Han eta hemen galduta eta eskatuta, Galiziako IGafa zentroko proiektu kurrikularraren alde egin genuen eta horixe dugu abiapuntu, zenbait egokitza-pen eginda. Horretan hizkuntzaren arazoarekin egin dugu topo, izan ere material gehiena galegoz, gazteleraz eta ingelesez baitago eta lan handia izan da euskaratzearena.

Horren haritik, esan behar dugu zorte handia izan dugula Leioako EHUn akuakultura ikasgaiarekin. Egun EHuko errektore den Jose Ignacio Perezen prestatutako material bat eskuratu ahal izan genuen eta haretzek ematen digu oinarri teorikoaren ardatza. Gainera, euskaraz terminologia berria asmatu beharrak beldurra sortzen zигun eta material horri esker gauzak errazago dira. Adibidez, akuakultura erabiltzearen alde egin dugu, gazteleratik datorren akuikultura terminoa bazter utzita.

- Zein eskaintza duzue hasiera honetan?

Mutrikuko Institutuak eskaintzen dituen heziketa zikloen baitan, bi urteko iraupeneko Goi mailako <<Akuikultura produkzioa>> zikloa eskaintzen dugu, batxilergotik edota beste ziklo batetik datozen ikasleentzat.

Epe ertainean Maila ertaineko <<Akuikultura lanak>> heziketa zikloa eskaintzeko asmoa ere bada, DBH eginda datozen ikasleentzat.

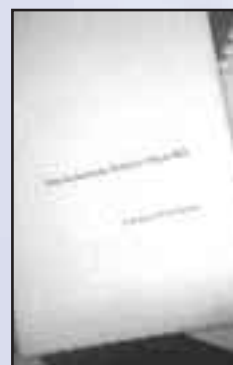
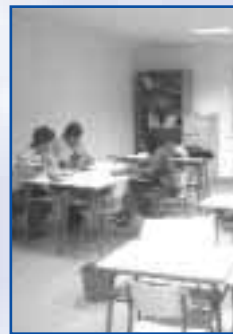
- Zenbat lagun ari zarete irakasten eta ikasten?

Bi irakaslek dihardugu hamalau ikasleri eskolak ematen. Ikasle guztiak geure ingurukoak dira: lau mutrikuar, hiru ondarrutar, bi debar, bi donostiar, elgoibartar bat, bilbotar bat eta zarauztar bat. Galiziar batek ere eman zuen izena baina, azkenean, hango eskolan sartzea lortu zuen.

- Eskolak zein hizkuntzatan ematen dituzue?

Lehen esan bezala material eta bibliografia gehiena erdal hizkuntzetan egon arren, argi dago gure zikloa euskaraz emateko sortu zela. Ikasle guztiak dira euskaldunak eta alde horretatik arazorik ez dago. Beste kontu bat izango zen galiziarra taldean sartu izan balitz.

Hastapen guztiak dira zailak eta gurea ere bai, baina pentsatu behar dugu orain euskaratzen ari garen guztia erabilgarria izango dela etorkizunean.

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 18
MUTRIKU

u etorkizunik

institutuko ziklo formatiboen baitan

- Estatu espainolean eta European badira baina, Euskal Herrian ba al da honelako eskolarik?

Ez, Mutrikukoa da Euskal Herrian lehenengo, Euskal Herrian eta Kantauri itsasertz osoan. Gainera, Galizian, Andaluzian eta Katalunian honelako eskola bakarra dagoela ikusten badugu, pentsatzekoa da euskal kostako zentro bakarra haxe izango dela. Beste esperientziek erakutsi dutenez, hobe da zentro bakarrera ekartzea inbertsio eta ahalegin guztiak.

European beste tradizio bat dago, aspalditik ari dira. Arrain kontsumo handiena duten herrialdeak dira, Norvegia esaterako, akuakultura garatzen dutenak. Harritzekoa da askorentzat Europa mailan arrain kontsumoan bigarren postuan kokatzen den Euskal Herriak lehenengo akuakultura urratsik eman ez izana. Piskat kanpora begiratzen badugu, ikusiko dugu arrain kontsumoa, ez gurean bakarrik, hazi eta hazi doala eta eskari hori asetzeko akuakultura ezinbesteko izango da laster.

- Zer eskainiko dio hasi berri duzuen ziklo honek herriari?

Esan dugu akuakultura etorkizun handiko sektorea izango dela. Bada, arlo horretan Mutriku erreferentzia bilaka daiteke Kantauri itsasertz osoan, gauzak ondo bideratzen badira.

Hezkuntza mailan ere, Institutuak heziketa zikloen uztartetan egiten ari den lanari esker, kalitatea lortuko da. Izan ere, akuikultura gaiak ikastera datorrenak beste heziketa zikloetako ezagupenak ere eskuratuko ditu, gerora lan munduan oso baliogarriak gertatuko zaizkionak.

Baina heziketaz gain, proiektu enpresarialak sustatzea ere izango da zentroaren helburuetako bat. Bertan ikasten duten ikasleek aukera izan dezaten akuakultura enpresak sortzeko eta garatzeko. Arrantza munduarekin lotutako guztiekiko elkarlana ere bilatu nahi da

- Esker berezirik?

Honelako proiektu bat abiatzeko alde asko, erakundeak eta haiek ordezkatzeko dituzten pertso-

nak, inplikatu behar dira eta halaxe inplikatu dira.

Zalantzarik gabe, Hezkuntza sailarekin gogoratu beharra dugu hasiera honetan haren laguntzarik gabe ez zelako proiektua aurrera ateratzea posible izango. Herri-lan saileko Portuetako zuzendaritzak ere erraztasun guztiak eman dizkigu Kofradiako lokalak erabil ditzagun, jarduerak irauten duen arteko kontzesioa eginda.

Arrantza sailak ere laguntza handia eman dezkeen beste erakunde bat da eta, nahiz eta gaur arte laguntzarik eskaini ez duen, aurrerantzean laguntza emango duelako esperantza dugu.

Hala ere, benetan eta ondo azpimarratu behar dugu ikasleen gogoia eta motibazioa. Berria den ziklo batean sartu dira, zer etorriko zaien ondo jakin gabe eta hori ari dira, gogotsu eta jakinminez, arrainak eta moluskuak eta itsas belarrak nola hazten diren, nola bizi diren ikasten. Haiek gabe, proiektuak ez luke zentzurik izango.

Danborra olatu batek estali duenean alde egin dugu Kofradiatik, Imanol, Inaxio eta hamalau ikasleei agur esanda. Auskalo datozen urteetan danbor atzean kokatutako kioletan moluskuak eta arrainak ez ote diren haziko. Bitartean, leihotik begiratu eta guztiek pentsatuko dute: Itsasoak badu etorkizunik.

kutxa
gizarte ekintza

heidin denda

neguko hotzel
aurre egiteko
prest!

Behoko plaza 1 - tel: 943 80 37 87

ANTZERKIAZ BLAI 2004

Udazkenaren erdian iristen dira talde amateurren antzerki emanaldiak Mutrikura. Haur, gazte eta nagusientzako antzerkia izango da aurten ere azaroaren azkeneko bi asteburutan.

Gipuzkoatik eta Nafarroatik etorriko dira antzerki taldeak beren emanaldiak eskaintzera. Goizeko Izarra Antzerki Taldea, berriz, bi modutan eskaintzeko ikuskizunak prestatzen ari da. Zabel Kultur Etxean, antzerkia, musika eta irudia lotuko dituen MOGELEN BABEL obra eskainiko dute eta herriko tabernetan, KAFE ANTZERKI moduan ezagutzen diren obra laburrak. Egungo bizimoduaren gazi-gozoek jasoko dira MOGELEN BABEL obran. Bizimodu erosoaren gozoek ekartzen duen ezinegona eta askatasunean bizitzeko zailtasunak gainditzean sentitzen den poztasuna.

ANTZERKIAZ BLAI 2004: azaroaren 19, 20, 21 eta 25, 26, 27, 28an.

OKELAR BERTSO PAPER SARIKETA 2004

Aurtengo edizioa martxan dago jada! lanak aurkezteko epea azaroaren 5ean bukatzen da eta Mutrikuko Bertso Eskolara bidali behar dira, Luardo etxean daukaten lokalera. Bestela xuranga@leartik.com helbide elektronikora ere bidali daitezke.

Urtero bezala bi mailatan banatu dute sariketa: 16 urtera arteko gazteak gutxienez 3 bertso edo 6 koplak aurkeztu beharko dituzte eta 17 urtetik aurrerako helduek gutxienez 6 bertso. Bertsoen neurria, doinua eta gaia norberaren esku uzten dute.

Nola ez, sariketa izanik, sari tentagarririk ere ez da faltako: gazteen mailan 1go sarituak Txapela + 60 euro + oparia jasoko du, bigarren sarituak 30 euro + oparia eta saritu gabeko lehen mutrikuarrak 20 euro + oparia.

Helduen mailako 1go sarituak Txapela + 500 euro eramango ditu, bigarrenak 250 euro eta saritu gabeko lehen mutrikuarrak 100 euro. Ez da aukera makala!

Ohiturari jarraituz, sari banaketa Santo Tomas ferian egingo da giro jatorrean. Beraz, norbait zaltzan badago, animatu eta eragin buruari, zerbait aterako da ta!

URKAMENDIKO BUZOIA

Burumendi M.T.koek adierazi digutenez, aurtengo ekainaren 27an Urkamendin edo Kalbario gainean jarri zen buzoia kaltetua agertu da. Gertatutakoari inongo arrazoirik ezin aurkitu eta denon jabetza diren gauzenganako errespetua eskatuz berriro ere deia egin dute. Horrenbeste ilusioz egindako eta inori kalterik egiten ez dioten gauzak denon artean zainduz, gutxienez beste 50 urte iraun dezaten.

OLATZ ARREGI
Barne diseinua
 PROIEKTUAK
 etxebizitzak eta lokal komertzialak
 OBRA ZUZENDARIATZA
 Tel: 943 603 173 - mob: 656 770 398 - interstedt@osakalnet.net
 Perlu kalea 11, behe - 48930 Mutriku (Gipuzkoa)

PANADERIA
OKINDEGIA
POTERO
GREGORIO AZBUE
 ETXeko TFI - 943 60 43 17
 DENDAKO TEL. 943 60 36 43
 OKINDEGIKO TFI - 943 60 46 19

GABA BELTZA

Aurki helduko da Santu guztien eguna eta horrekin batera gure herrian tradizio handia duen Gaba beltza. Egun horretan herrian giro egokia jartzeko asmotan, elkar lanean jardun dute udaleko kultura batzordeak, tabernariak eta Gaztetxeak. Ondorioz, urriko azken asteburuan heriotzaren inguruko ekitaldiak izango ditugu eta argidun kalabazak ere nonnahi ikusi ahal izango ditugu.

Kalabazak hustu eta barruan kandelak piztearenak, jende askok Ameriketatik ekarritako ohitura dela uste izan arren, gure aiton-amonen garaian ere tradiziozko ohitura zen. Bolada batean erdi-galduta izan bazen ere, azken urteotan badirudi gurera itzultzen hasi direla kalabaza horiek.

MUTRIKUKO SOKATIRA TALDEA ESKUTSIK BAINA POZIK

Herrian dira Mutrikuko Sokatira taldeko ordezkariak, Minessotan (AEB) gogor jokatu ondoren. Pentzatu baino emaitza hobeagoa lortu bazuten ere ez dira dominarekin etorri, baina hori al da garrantzitsuena? Ez horixe. Maila handiagoko taldeak ere bide bazterrean geratu ziren. Hurrengoan izango da. Ez etsi. Dena den, inork ez die kenduko Kanada aldean egindako oportxuak. Bejondeizuela!

2003 URTEKO BIDEOA KALEAN

Aurtengo udan Mutrikuko udalak, Mutrikuberrik eta Biarkok eskainitako bi emanaldietan mutrikuarrok 2003 urteko udan izandako ekitaldien errepasoa egiten zuen bideoa ikusi ahal izan genuen. Orain, bideo hura eskuratzeko aukera dugu, etxean goxo-goxo ikusteko. DVD formatuan editatutako bideo hau Goiko plazan dagoen Turismo bulegoan eros daiteke 22 euroko salneurrian. Kaleko emanaldietan ikusteko aukera izan ez zuten herritarrek ere aukera ederra izango dute gure herrian egindako ekitaldiez gozatzeko.

komikixa

gotzon santander

MISKI PROIEKTUA:

Miskik Peruko quechua hizkuntzan goxoa esan nahi du. Izen honekin elkarte legal bat sortu zuten duela 3 urte Gemma Agirregomezkortak eta lagun batzuek; hemen dirua lortu eta gero Peruko Cuzco hirian eta inguruetako komunitateetan hainbat proiektu aurrera eramanez bertako familia eta elkar-te ezberdinei laguntzeko helburuarekin. Ordutik hona, etengabeko lanean dihardute urtez urte kanpaina ezberdinak antolatuz Gipuzkoan zehar.

Gemma Agirregomezkortari gran invalidez delakoa eman eta harrez gero bidaiatzeari ekin zion bere anaiarekin batera, honela 2000 urtean joan ziren lehenengo aldiz Perura. Han ikusitakoarekin zeharo hunkituta geratu zen: pobrezia, jendea nola bizi den... Cuzco hirian Aita Rufinoren misioa ezagutu zuen, bertan egunero 500 umeri jaten ematen zieten. Jangela lokal txiki bat zen, ez aulki eta ez mahai eta denentzat lekurik ez zegoenez 3 txandatan jaten zuten. Han bizi eta ikusitakoak barruak astindu eta hurrengo urtean zerbaitekin itzuliko zela hitz eman zien.

Esan eta egin, Gemma etxera izuli zenean lagun eta

familiartean egindako dirubilketa bati esker, 2001 urtean 200.000 pezetarekin bueltatu zen Perura. Hilabete eman zuen bertan eta eramandako diruarekin Aita Rufinoren misioko jantokirako altzariak erosi ahal izan zituen.

Elgoibarrera bueltan, han zenbat behar zegoen ikusita, zerbait gehiago egin behar zuela sentitu eta lagun batzuen artean Miski Elkarte sortu zuten. Lehenengo gauza, elkar-tea legeztatzeko beharrezkoak ziren paper guztiak egin zituzten eta ondoren lokala lortu zuten. Lokal honetan Peruko gauzak saltzeko denda bat jarri zuten eta urte horretan diru dexente lortu ere, 18.000 euro edo 3 milioi pezeta. Urte horretako kanpaina oso ondo atera zitzaien.

Honela, 2002 urtean Gemma 3 milioi pezetakin joan zen Perura eta Cuzco hiria hankaz gora utzi zuen: guraso elkarteak sortu, auzo marjinaletan futbol taldeak sortu eta bultzatu... Honez gain 5.000 dolarrekin ia 5.000 metroko altueran dagoen Sipascancha Alta izeneko komunitatean negutegi bat eraiki zuten. Altuera horretan ezinezkoa da lurretik elikagairik lortzea, *papak* izan ezik (hemengo patataren antzekoa) eta komunitate honetako umeengan nabaria zen desnutrizioa. Negutegia 2002ko maiatzaren 18an estreinatu zuten eta gaur egun 2.000 pertsonen jaten dute negutegitik ateratako elikagaiekin. Negutegiari Elgoibar izena eman zioten bertakoek, "madrinita le vamos a poner un nombre en tu idioma".

Gaur egun negutegian 3 arduradun daude, baina komunitate osoak parte hartzen du antolaketa egoki batez bakoitzak bere ardurei txandaka erantzunez, adibidez, emakumeek txandaka janaria egiten dute eta gero denen artean banatu. Honela inor ez da geratzen jatekorik gabe eta bertako jendearen eta batez ere umeen osasun egoerak hobera egin du nabarmen.

Honetaz aparte Gemmak ehundik gora ume bataiatu ditu Cuzco hirian eta denen ama-besoetakoa da, hala deitzen diote maitasunez "madrinita". Umeak ez bataiatzearen arrazoia dirua izan da orain arte, honek ere gastua

KONPROMISOAREN INDARRA

suposatzen baitie bertakoei; baina ume hoiek nonbait erregistratu eta existitzen direla adierazteko bide bat da baita ere, bestela inon ez dira agertzen, ez dira existitzen eta edozein gauza edo zerbitzuren onuradun izateko oztopo bihurtzen da. Bertakoak poliki-poliki badoaz konturatzen honen garrantziaz eta bertara doan bakoitzean 8-10 ume bataiatzen ditu batera, "gero eta euskal izeneko ume gehiago dago bertan lker, Izar, Joseba, Andoni...". Bataioen aurreko egun osoa emakumeak prestaketa lanetan jarduten dute.

Gemmak zapore guztietako esperientziak bizi izan ditu bertan, batzuk gozoak, besteak garratz eta mingotsak, horietako bat kontatuko digu ondoren:

"Behin, Cuzco hiriko misioan nengoela dei bat jaso nuen. Emakume batek alabatxoa oso gaixo zeukala eta nirekin egon nahi zuela adierazi zidan. Hura ikusi orduko taxi bat hartu eta hurbilen zegoen ospitalera abiatu ginen ama-alabak eta hirurok. Bertan dirua aurrez ematen ez bagenuen umea ez zutela hartuko adierazi ziguten -nik ordurako eramandako diru guztia gastatuta neukan-. Nere herrira eskatu eta hurrengo egunerako lortzea neukala eta mesedez umeari zerbait egiteko eskatu arren ez ziguten kasurik egin. Taxia hartu eta beste ospitale batera abiatu ginen eta han ere berdin. Azkenean mojen komentu batetara iritsi ginen eta hauek dirua eman ziguten, baina ordurako bi urte ta erdiko umetxoa nere besoetan hilda zegoen..."

2003 urtean, aurreko urtean hasita egindako kanpainan jasotako 7.000 euroekin joan zen Perura. Elbarrien elkarreetan sartu zen eta itsuak zein gorpildun aulkietan zeuden hainbat pertsona lanean jarri zituen, adibidez, unibertsitate inguruan lokaltxo bat alokatu, fotokopiagailu bat erosi eta martxan jarri zituen bertan.

Ama Teresa Calcutakoaren ordenako mojekin ere aritzen da kaleko umeekin lanean. Sarritan joan behar izaten dira komisariara umeak bertatik ateratzera. Ume hauen bizimodua oso gogorra da, biziak ez du ezer balio hauen zat eta askotan arriskutsu bihurtzen dira horregatik.

Gainera iaz Cuzco probintziako Cienciano izeneko futbol taldeak "madrina" izendatu zuen Gemma eta omenaldia egin zioten. Gemmak baldintza bakarra ipini zien, omenaldira San Juan de Dios ospitaleko ume

MICKI DONICKETIA MICKI DONICKETIA MICKI DONICKETIA

OMISOAREN INDARRA KONPROMISOAREN INDARRA KONPROMISOA

eta gazte paralitiko zerebralekin joatea. Eta hala egin zuen. Oso egun haundia eta polita izan zen denentzat. Aipatu behar da, abenduan River Plate argentinarren aurka "Copa Sudamerica" irabazi zutela eta Estatu Batuetan "La Recopa" Boca Juniorren aurka. Hau sekulako garaipena izan zen Cienciano futbol taldearentzako, "la cenicienta del futbol sudamericano" bezala ezagutzen baita taldea. Taldekideek esaten dutenez, Gemma da beraiei indarra ematen diena garaipenak lortzeko.

Aurtengo kanpaina datorren urteko otsaila aldera arte martxan dago. Uda sasoian hasi behar izan da martxan gero eta ume gehiagoren beharrei erantzuteko. Orain arte, kanpainaren lehenengo zatian, zozketa bat egin dute eta 3.800 euro inguru bildu. Kanpainaren bigarren zatian gehiago lortzea espero du Gemmak.

Hasierako urteetan 60 ume eskolaratu zituzten eta gaur egun 124 ume eta gazte dituzte. Aurten estrainekoz 16 urteko bi ikasle unibertsitatera joango dira. Ikasle gehienak oso ondo dabilta ikasketetan eta honen meritua Gemmak berak daukala esaten diote, asko animatzen baitie. Gemmak dioenez, hilabeterako joaten den bakoitzean 3 aste ematen ditu eskolatik eskolara matrikulak egin, ordainketak egin, materialak erosi, uniformeak erosi eta papeleo guztia prestatzen, "neka neka eginda bukatzen det... baina gustura".

Bestalde, aurtengo Malen jaietan Gemma Mutrikun egon zen zozketa txartelak saltzen. Salmenta nahiko eskas joan zen, agian Miski proiektua ezagutzen ez dela-

ko? baina hori baino tristeago utzi zuena beste gertaera bat izan zen: zozketa txartelak saltzeko asmoarekin elizako aldapa inguruan, postuak jartzen diren lekuan, kokatu zen Gemma bere laguna kotxea aparkatzera joan zen bitartean. Konturatu gabe Gemmak bere gorpil aulkiaren ezkerreko frenoa gaizki emanda utzi zuen eta halako batean aulkiak buelta eman zion eta aulkitik erori beharrean oker-okar eginda geratu zen. Pasadako jendeari oihuka laguntza eske hasi eta ondotik pasatzen zen gizon batek "que te ayude el Gobierno Vasco" esan zion, orduan gaztekeraz esan zion "pero por favor ayúdame que me voy a caer" aulkitik zintzilik zegoen! Eta gizonak berriz "ya te he dicho, que te ayude el Gobierno Vasco"... honen atzetik mutil gazte bat hurbildu eta gorpildun aulkia ondo jartzen lagundu ondoren barkamena eskatu zion ikusitakoaz lotsatuta edo... "momentu horretan oso gaizki sentitu nintzen, negar egiteko gogoia neukan. Baina badakit Mutrikun oso jende jatorria dagoela eta aurrez Mutrikurengatik neukan iritzia gertaera honengatik ez da aldatu".

Momentuz 20 ume daude apadrinatuta edo babes-tuta hemengo jendearekin. Hauek hilean diru ekarpen txikia baina aldi berean haundia egiten dute eta ume jakin baten hezkuntzan inbertitzen da (matrikula, liburuak, uniformeak...). Hauetako bi ume bi mutrikuarrek babestu dituzte. Gai honekin sentsibilizatuta edo nolabait lagundu nahi duen edonor beso zabalik hartuko dute Gemmak eta Miski proiektuak, ez izan zalantzarik eta deitu **943 74 03 31** telefono zenbakira.

BERRITZEN DIAN ETXIAK PINTXATZEKO ERABILTZEN DIAN KOLORE BIZIXAK GUSTATZEN ZATZUZ ?

IMANOL ELEZGARAI, 71 urte

Kolore horrek ez zat asko gustatzen, nik nahixo det baserrixak daken zurixa.

XABIER RUIZ, 43 urte

Asko gustatzen zat. Ordua zan herrixa pixkat berritzeko. Arpeixa garbitxu eta bizitxasuna ematen deue kolore horrek. Indar gehixo ematen dio herrixai.

SABINA LEKUBE, 36 urte

Neri bai. Lelenguan raro eitxen zaten, baina oain iruritzen zat beste alaitxasun bat ematen dioala herrixai. Eta, gaiñea, gertau izan zat kanpoko jendiai komentatzen entzutzia gustau eitxen zakuela.

INTZA TREBIÑO, 48 urte

Asko-asko gustatzen zat. Koloriak alaitxasuna ematen dio etxiai eta herrixai.

IZASKUN USOBIAGA, 71 urte

Egixa esan, Noruegako itsasertzian dozen etxien itxuria hartzen dixuet. Nik nahixo det zurixa, Iparraldeko etxietan bezela.

LON APRAIZ, 32 urte

Neri bai, herrixai bizitxasuna ematen diolako. Neretzat politxa da. Azkia plazakuai oso kolore politxa eman dixue, adibidez.

JOSETXO FLORES, "KASKAS", 50 urte

Asko. Aldaketa ona ikusten detelako eta turismo mailan inpaktatzen doan zeozer bihar dala pentsatzen det. Bestela, normalidadian barruan gelditzen bagea, atentzioik ez deu ematen. Hor dakazu Rafan etxia, inpaktau eitxen doanez, jendia belaxe gelditzen da eta gustau eitxen zako.

MILA ARREITUNANDIA, 36 urte

Asko, beste alaitxasun bat dalako. Lehengo zurixak eta beixak baiño zati bat gehixo. Gaiñea, danak kolore desberdiñak eukitzeakuan bizitxasuna eta alaitxasuna ematen deue.

ANICETO URAN

Bizitza osoa eskulturak egiten diharduen gizona, naturazalea, alaia eta hizlaria dugu Txorixa. Artista jaio eta hezi egin behar dela, eta inspirazioa eginaren eginaz etortzen dela pentsatzen duena.

Noiz eta zela hasi zinen arte munduan?

Gazte-gaztetatik gustatu izan zait egur zati bat hartu eta forma emanaz irudiak sortzea. Horrela, 14 urterekin Debako Txopa altzari tailerrera joan nintzen taila ikastera, orduan altzariak eskuz egiten ziren eta. Bigarren urtean, Leonardo da Vinciren *Hamabi Apostoluak* egin nuen egurrean eta Bartzelonako lehengusuak ikusi zuenean, bertara eraman ninduen ikastera. Bartzelonan hiru urte egin nituen Escola Masanan (Madrilako Arte Ederretako San Fernando eskolaren maila zeukan) goizero marrazketa, modelatua eta eskulturako teknika eta estilo desberdinak ikasten; arratsaldetan, berriz, taila ikasten jarraitu nuen tailer batean.

Gero, soldadutzan, Palma de Mallorkako Manacor katedral gotikoan dagoen erretaulako taila guztia egiteko esan zidaten, 1952an. Neure bizitzako urterik onenetakoak pasa nituen, askatasun guztia eman zidatelako nahi nuena egiteko.

Egin dituzun sortze lan guztietan agurra erabili duzu?

Gehienetan bai, baina harrian ere egin dut zerbait. Soldadutzatik etorri eta Debako Jose Luis Urkarregi eskultorearekin lan egin nuen bere estudioan. Bion artean hiru metroko *San Rafael* bat egin genuen harrian eta dena zizelarekin eskuz. Zementuan ere badituz gauza batzuk, etxe atzeko basoan dagoen *Txorixa* esaterako.

Baina niretzat egurra goxoa eta beroa da, egiten duzun horri bizitza handia ematen dion materiala. Gainera, harriaren aldean erraza da lanerako. Harrian lan egiteko aparte dagoen leku bat behar duzu, hautsa, zarata eta zikin asko ateratzen duzulako. Urkarregirekin lan egin eta gero altzari denda bat ipini nuen, arte lanetik bizitzea oso zaila ikusten nuelako, eta denda azpian egurrean lan egiteko moduko estudioa egin nuen neure kasa sortze lanak egiteko. Horrela ez nuen inor molestatzin. Arte lanetik bizitzea

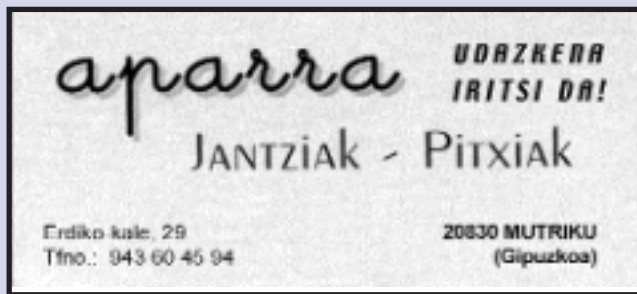

zaila da orain ere, batez ere eskulturatik, pinturatik errazagoa da, komertzialagoa delako.

Nolakoa da zure sortze prozesua? Zein urrats jarraitzen dituzu?

Batzuetan gaia izaten dut buruan, jo dezagun bikote bat edo "maternidade" bat. Ideia buruan dudala paperean marrazten dut, gero buztinean modelatu eta azkenean egurrera pasatzen dut. Askotan gertatzen zait egurrean hasi eta zenbat eta denbora gehiago jardun orduan eta aldaketa gehiago egiten dudala, hasieran buztinean eginakotik oso desberdin amaituz.

Beste gauza batzuk zuzenean egurrean egiten ditut, aurretik buztinean modelatu gabe. Egur zati bat ikusten dut eta berak duen formak eramaten nau zerbaitetara. Osinalde harategian haragia ebakitzeko erabiltzen zuten tabla hartu nuenean, adibidez, ikusiaz batera etorri zitzaidan ideia eta horrela burutu nuen *Volumen* izeneko lana.

NGA “TXORIXA”

***“Niretzat egurra goxoa eta beroa da,
egiten duzunari bizitza handia
ematen dion materiala.”***

Nondik ateratzen duzu egurra?

Gehienak egur zaharrak dira, Osinaldenekoa bezalakoa edo Oñatiko Anselmo Iñurrategi arkitektoak etxe zaharren bat bota behar izaten duenean ematen dizkidanak. Edo Haritzeta baserrian sutarako balio ez zuelako botata zegoen gaztainondo hura, erdi alde guztia ustelduta eta bertatik urki arbola irteten zeukana. Madari arbola zahar batekin egindako lan bat ere badut. Egur zaharrak gauza ona dauka, lehen arbolak hobeto zaintzen zirelako, bere sasoian botaz, hil behera den ala ez kontutan hartuta, neguan... Orain edonoiz botatzen dira eta emaitza ez da berdina.

Zeinen eragina duzu edo zeintzuk dira zure maixuak?

Esaten didate Jorge Oteizaren itxura badutela nik egindako gauza askok, Oteiza asko gustatzen zaidalako eta berarekin harremana izan nuelako izango da, dena pegatzen da eta. Oteiza Urkarregiren bitartez ezagutu nuen eta Arantzazuko apostoluak egiten ari zirenean bertan egon nintzen, lanean gelditzeko esan zidan baina ez nintzen gelditu.

Lehen, Boteroren lanen antzekoak egiten nituen gehiago, irudi biribilak;

“Hirukotea”

***“Palma de Mallorkako Manacor
katedral gotikoan dagoen
erretaulako taila guztia egin nuen.”***

Etorkizunari begira, zein proiektu duzu buruan?

Idea asko ditut zementuan eta burdinarekin egiteko, zerbait handia eta erreza, gauza txikiak egiten aspertu egin naizelako. Txillidak zementuan egindako lan bat ikusi nuenean etorri zitzaidan material horretan zerbait egiteko gogo. Aurreko batean zementuzko zati handi batzuk ikusi eta begiak ireki-ireki eginda gelditu zitzaizkidan. Haiekin gauza zoragarriak egin daitezkeela pentsatu nuen, harrian egin ezin ditudan gauza handiak egin ditzaket.

Beste alde batetik, erakusketa berriren bat egiteko asmoa ere badut. Orain arte Gasteizko Bienalean egin ditut edo Kutxen bidez Donostia eta Bilbon. Baina oraingoan Bartzelonako edo Bilboko galeriaren batean egitea da nire asmoa, areto komertzial batean.

“Burua”

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
eroski

Jose M.ª Altzibar Etorbidea
Tel. 943 60 31 01
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

943 60 35 44

BYRYMENDI M.E.: 50

Irailaren 26an zen hitzordua eta ez zuen inork kale egin. 210 lagun inguruk Euskal Herriko 51 tontor zapaltzeko pribilegioa izan zuten. Eguraldia portatzeaz gain partaideek ere jarri zuten berea. Ez da erraza 50 urte betetzea, eta Burumendik hori lortu du. Zorionak eta urte askotarako! Bestalde, Kalaputxik egun horretako argazkien aperitiboa eskeini nahi dizue, horiek eta askoz gehiago izango dira eta, Zabielen azaro aldera egingo den erakusketan.

ORISOL

AN

BALERDI

HIR

YRTE, 50 GAILYR

DARTO

MENDAUR

REPICO

U EREGEEN MAHAIA

MONDARRAIN-ARRANMENDI

GANBOA

MENDIZALEAK AYRRERA...

SATURRARAN

1938tik 1944ra emakumeek

1937ko abenduaren 29an emandako ordena batek erabakitzen du Saturraran emakumeentzako kartzela bihurtzea eta funtzio hori betetzen du 1944ra arte.

1938ko urtarrilean ekarri zituzten lehenengo emakume presoak, Prestatu gabe zegoen artean. Ez zegoen ezer gela huts handiak baino. Horrela, jan eta lo lurrian egin behar izaten dute. Lur hotz eta hezean. Etxea oso kondizio txarretan zegoen. Kristalak apurtuta eta altzariak ere falta ziren (oheak, mahaia, aulkiak).

- Karminak gogoratzen du eta Leonor Ruiperezek ere bai: "lurrean eserita jaten genuen eta lo manta bat azpian eta bestea gainean botata egin genuen. Gero, lasto malutaz egindako koltxoia ekarri ziguten baina oherik ez genuen eduki". "Gaixotzen ginenean eta enfermeriara eramaten gintuztenean egiten genuen ohean lo" dio Karminak. Leonorrek suertea izan zuen eta etxetik ardi ilez egindako koltxoia bidali zioten. "Hura gozotasuna, hutsaren gainean, aidean nengoe-la iruditzen zitzaidan etxetik bidalitako koltxoiaren gainean, lehenengo aldiz, lo egin nuenean".

Presoak etxetik ahalik eta urrunenera eramatea ez da Espainiako Gobernuak orain asmatutako estrategia, 1939an, gerra amaitu ostean, ordena bat atera zuen beren etxeetatik urrun zeuden kartzeletara presoak eramateko. Orduan, Saturrarango kartzelan zeuden emakume euskaldunak eta asturiarrak batik bat Mallorkako kartzelara eramane zituzten eta La Mantxa, Levante eta Andaluziatik ekarritako emakumeek bete zuten beren lekua. Gehienak trenez ekartzen zituzten. Animalientzako bagoietan. Simaur artean. Komunik gabe. Ertz batean lataren bat edo beste jartzen zieten eta gehienetan gainez egiten zuen.

150 URTE (II):

entzako kartzela (1. atala)

1938ko irailaren 5ean BOEn argitaratu zen mese-detako mojak emakumeen kartzeletako arduradun izango zirela. Ordutik aurrera, zuzendaritza funtzionario baten esku geratzen zen eta presondegi-erregimenaz mojak arduratuko ziren.

- Saturraranen preso egondako emakumeen oroitzapenekin jarraituz Sagrario Merodiori jasotakoa da hau: "Mojek oso jarrera gaiztoa zuten presoekiko. Gaiztoena Sor Maria Aranzazu zen. "Pantera zuria" edo "La Veneno" deitzen zioten." "Sor Maria Aranzazu txikia zen, potola eta aurpegi gaiztoa zeukan, indioilarrak bezalakoa. Gaiztoa zelako bota zuten. Sor Jazinta hobea zen. Moja asko euskaldunak ziren.

Behin komedorean geundela, bat hizketan ikusi zuten eta zigor gelara bidali zuten. Han hildakoen kajak zeuden. Nik uste moja ez zela konturatu kajak zeudela. Hurrengo goizean Don Jose Mariak esan zuen

- Nor dago zigor gelan?
- Nik dakidanez inor ere ez- esan zion mojak
- Nola ezetz, ate joka ari da eta!

Ateratzera joan ziren eta begiak eroaren modukoak zeuzkan. Nik hitz egin nuen berekin eta hildakoen eskuak kajatik irteten ikusten zituela esan zidan. Gaixoak burua galdu zuen".

Emakumeak atxilotu eta kartzelan sartzeko arrazoia, gehienetan, errepublikano, abertzale edo sozialistaren baten lagun, emazte edo alaba izatea zen besterik gabe edo auzokoren batek inbidiaz salaketa faltsua egitea. Horrela, maistrak, erizainak, jostunak, etxekoandreak... adin, ofizio eta maila sozial guztietako emakumeak egon ziren kartzelan. Asko ume eta guzti.

(Jarraituko du)

Arantza Ugarte eta Xabier Basterretxea

AZENTZIO ZABALE

*Ibiri bailaran dagoen Zabale baserrian izan gara Azen-
tzioren erleak eta euren inguruko kontuak ezagutu
nahian. Aurten ez da ezti urte ona izan; hogeiren bat
kilo besterik ez du jaso. Sikatearen eragina izan dute,
nonbait. Erlazaintzaz gain, baditu beste zaletasun
batzuk ere, eta hantxe erakutsi dizkigu berak hazitik
ateratako pinu landara ederrak. Milaka dauzka euren
ontzitxoetan sartuta. Dena kontatzeko tokirik ez
dugunez, guk erleen inguruan ikusi eta ikasitakoak
azalduko ditugu.*

Noiztik zaletasun hau, Azentzio?

Lanean gabiltzala andaluziar bat zegoen gurekin eta hura hasi zen erle kontuak kontatzen... Hark sortu zidan niri zaletasun hau. Hori, orain dela 30 urte edo... Elgoibartik ekarri genuen hona lehengo erlea. Etxe baten "suelorra-sotik" atera genuen eta andaluziar horrek ez zeukan non gorderik. Kaxa bat egin nuen neuk, ekarri genuen hona, ipini genuen hemen eta horrelaxe hasi nintzen. Sasoi hartan erlea aukeran zegoen...

Nolako gaitzak izaten dituzte erleek?

Lehen ere bazen zorri bat erlearen eztarria zulatu eta odola edaten ziona (zein da, ba, txakurra ardia ito eta odola edaten duen bezala) Zorri hori erlamando edo zanganoak eraman ohi zuen berarekin erlauntza batetik bestera, eta erle langileei erasotzen zien. Gero etorri zen Txinatik "varroa" izeneko beste zorri bat eta beste zorri horrek erasotzen die arrautzei; eta arrautzei erasotzea askoz okerragoa da bestea baino. Orain ipintzen zaizkie botikak eta, baina mendian lehen inork kasurik egin gabe zeuden erle guztiak galdu dira. Tratamendurik ez baldin

badute, den-denak galtzen dira. Baina hori baino txarra-goa da botika hauek –esaten dute- erregina antzutu egiten dutela: arrautza ipintzea kendu egiten diotela. Orain, deskuidatzen bazara hori ez ipintzen, zorri hori sartzen da eta akabo segituan.

Zer jaten dute?

Lehen, hemen, jendeak lan asko egiten zuen soroetan eta: indiar-lorak, artalarak, gari-lorak... Orain, hori ere dena amaitu da; gero, pinua dago dena (pinuak ez dio ezer ematen). Hemen belar-lorak bakarrik ematen diete jaten. Udaberria ona badator, belarra, alkazia, sagarra, gerezia, eta horrelakoxe fruta arbola batzuen lorak ematen diete zer jana.

Nola zaintzen dituzu?

Lehenago, erleari urtean alde batetik ateratzen zitzaion eztia, erdiraino; eta hurrengo urtean beste erdia. Baina oraingo kaxa moderno hauek zahartu edo zikindu egiten zaizkie eta komeni da abao edo panel horiek belztu eta sikatzen direnean, kentzea eta aldatzea. Hori erleari lana

ALE, ERLAZAINA

aurreratzea da; lehen horrelakorik ez zenean, erleak berak egiten zuen abaoa.

Hemen sekreturik handiena kaxa garbi mantentzea da; eta bere sasoian, ba, Kandelarioetan, marmak eta kentzea eta udan txinurriekin kontu handia izan behar; ze kaxa gainera joaten dira eta handik barrura sartu eta ezitia jaten dute. Horren kontrako sistema da gaineko tapan kare bizia botatzea. Karea ipintzen badiozu, txinurririk ez da arrimatzen.

Urte sasoiak erlazaintzan...

Kandelariotan, eguraldi ona dagoen batean, kaxa guztiak zabaldu behar dira. 11° gradutik gora egon behar du; handik behera badago, itxuraz, gaixotu egiten dira. Zabaldu eta marmarik eta badute, kendu; gero, euren neguan egindako zikina eta azpian daukatena, garbitu; abao zikuak baldin badauzka, kendu eta altza berriak ipini.

Gero, handik hilabete eta erdira edo bira ikusi behar da, berriz, nola dagoen.

Apirilaren lehen aldera ikusi behar duzu ea kaxa hori erlez beteta dagoen. Dena bete-bete eginda badago, orduan altza berria ipini behar zaio gainean, bertan lanean hasi daitezen.

laga, sagu edo pinu beldarrik sartu ez dadin.

Pobre edo indar gutxirekin badago, glukosa botatzen diote batzuek; edo, bestela, azukrea eta ura nahastu, poto batean ipini kaxa gainean eta jan dezatela. Negua zenbat eta indartsuago pasatu, orduan eta etorkizun hobea udaberrian!

Ezti ugari jasotzeko sekreturik, bai?

Honetan ondo dakienak egiten duena da erregin artifiziala atera. Horretarako, erlamandoen arrautzak atera eta, bere lekuan, erle langileen arrautzak jartzen dira, gero eztiarekin ondo tapatu eta laga. Handik irteten du erreginak. Ipini arrautzak eta badakizu 18 egunera erreginak jaioko direla. Orduan egin behar duzuna da banan-banan apartatu eta erregina berriak jaio baino bi egun lehenago erregina guztiak topatu eta hil. Fraisoron lortzen ditugu horrela hazitako erregina berriak. Kaxatxo batean etortzen dira eta halaxe ipini behar da. Solte lagako balitz, berehala itoko lukete; euren etxekoa ez den usaina edo hartzen diote, itxuraz. Bi egun pasa ondoren, kaxatxoa zabaldu eta erregina gazte hori ona bada, derrepente ekiten dio arrautzak ipintzen.

Apirilean hasi eta maiatza ekainean zehar erlakumak jaio behar dira. Kaxa bakoitzak erlakuma 1 edo 3 edo 5 botatzen ditu, eta bederatzi eguneko tartea izaten dute bate-tik bestera. Erlazain onak erlakuma noiz botatzen duen ikusi eta harrapatu egin behar du. Erlakuma hori kaxaren bistan egoten da 24 ordutan. Esan nahi ei du ea jabeari interesatzen zaion berarekin geratzea. 24 ordu horietan kasurik egiten ez badiote, ordurako badaki nora joan; lekua topatuta dauka.

Eztia abuztuaren hasieran ateratzen zaie eta, gero, lan pixka bat egiteko aukera dute eurentzat.

Lora sasoi pasatzen denean, ez daukate zereginik eta, orduan, egin behar dena da: ondo tapatu, euririk ez dadila sartu, humeltasuna da kontrariorik txarrena eta. Atea ere ondo tapatu eta erleak ateratzeko moduko tartea bakarrik

Erreginaren inguruko kontu gehiagorik?

Erregina jaio eta sei egunetara erlamando batekin elkartuko da. Erlamando edo zangano pilo batek irteten dio ondoren —erregina bizkorragoa da hegan egiten— eta, esaten dutenez, 8.000 metroraio edo gehiago igotzen du hegan erreginak... eta erlamando guztiak atzetik.

Azkenean, bakarrarekin gelditzen denean, harekin etortzen da etxera... eta erreginarekin elkartu den erlamando hori 24 orduren barruan hiltzen da. Eta gehiago ez da inorekin ibiltzen erregina hori, eta bederatzi urte artekoa eman lezake arrautzak ipintzen. Baina lehenengo hiru urteak dira onenak; gero, langileak ipini beharrean erlamandoak jaiotzen hasten dira, eta horiek lanik egiten ez dutenez, joaten da kaxa hori pobretzen.

SENEGALGO

*Beste bost
lagunekin batera
abiatu zen
abuztuaren 1.º
Belaustegi
mutrikuarra
Senegal aldera.
Lurralde horiek
ezagutzeaz gain,
bertako jendearekin
egoteko aukera
ere izan dute eta
merezi izan duen
ustea du.*

Zer dela eta Senegalera?

Nik lana egiten dudan eskualdean, Lea-Artibain, senegaldar mordo bat dago eta horiekin lanean ari gara bai sindikalistak, bai amankomunazgoko teknikariak, anbulategiko jende bat... taldetxo bat osatzen dugu eta euren arazoak hobeto ulertzeko asmoz interesgarria iruditu zitzaigun jakitea zein zen senegaldar horien jatorria, hona etortzearen arrazoiak hobeto ulertzeko. Joan zen gabonetan hasi ginen ideari bueltak ematen eta ekaina aldera ikusi genuen aurrera egiteko proposamena izan zitekeela. Hasieran 15 lagun apuntatu ginen baina denbora pasa ahala taldea txikituz joan zen, azkenean 6 izan gara hara joandakoak, taldean ibiltzeko oso kopuru ona.

Hemendik norbait eraman al duzue gidari?

Ez. Urte osoan zehar gaude senegaldarrekin harremanetan eta eurak egin zituzten kontaktuak bertakoekin, bertan dute familia eta gidaririk onenak eurak izan dira.

Zer aurkitu duzue bertan?

Hemendik informatuta joan arren eta egoera larria zela jakinda ere, izugarritzko inpresioa egiten dizu. Egoera oso latza da, bizi baldintzak oso gogorrak dira baina alai bizi dira, irribarrea beti ezpainetan. Kostan ibili gara batez ere, Dakarren hasi eta hegoalderaino. Barrualdea ere egitekotan ginen baina denborarik ez dugu izan. Dakar, Senegalgo hiriburua, oso europeizatuta dago, lehen Fran-

ERAIKUNTZAK

SAGARMIÑA, S.A.

ETXEGINTZA ETA BERRIKUNTZA

San Agustín kalea, 11 - Tel eta Fax 943 60 41 89
Posta kutxa: 71 - MUTRIKU (Gipuzkoa)

IRIRIBARREA

15-30 urte bitarteko gazterik ez da ikusten herri txikietan, hiri handietara edo Europara alde egin dute

tziaren kolonia izan zenak ez du ikustekorik herri txikiekin. Garai batean Mutrikuko arrantzale asko joaten zen Dakarrera eta horrek nire ikusmina sortu zuen. Desberdina da hiriburuko jendea eta herri txikietakoa. Hiriburu eta herri handietan pobrezia gehiago ikusten da, jendea kalean bizi da, eskean... Herri txikietan, aldiz, bakoitzak badauka bere txabolatxoa, badauka non bizi. Horretaz gain, kultura aberatsa dute, hiriburuan frantsesa nagusi izan arren beste sei hizkuntza ofizial dituzte. Paisaia ikusgarria da, iparraldeko desertikoa izan arren Dakarretik behera oso berdea da, oso ederra. Arreta sortu didan beste gauza bat txoriak izan dira, zientoka ikusten dira edozein bazterretan.

Azal zuridun bat ikustea ikusgarria da eurentzat, umez inguratuta zaude beti.

Zerbaitek harritu zaitu?

Zer gauza gutxi behar duten bizitzeko. Lehen esan bezala paisaia zoragarria da. Gu kostaldean ibili garenez arrantza egiteko moduak harritu egin nau, ez dago porturik, aintzina bezala egiten dute arrantza, sareak eskuekin botatzen dituzte... Arrain asko dago eta itsasuntziak txikiak dira, hemengo potinak bezalakoak. Arbola baten enborra hustu eta horixe da potina. Arraina harrapatu eta ahal duten moduan saltzen dute, izotzik ez dutenez arrain asko alferrik galtzen zaie eta hori ez gertatzeko arraina zabaldu eta eguzkitan jartzen dute lehortzen. Arrain lehorra jaten dute, dena arrozarekin hori baita oinarritzko janaria, arroza egunero eta otordu guztietan. Barrualdean ikaragarritzko arroz sailak ikusi ditugu. Bestalde, urtean bi hilabetez egiten du euria eta egiten duenean gogoz egiten du. Euria atertzean inguruko xomorro guztiak ateratzen dira eta ez da giro!.

Zein da hango emakumearen egoera?

Latza da komunitate guztiaren egoera baina emakumearena bi bider latz. Emakumea bigarren mailako pertsona da, beti dago gizonaren menpe. Gizon bakoitzak baditu bi, hiru edo lau emazte eta gehiago ere izan dezake. Emakumea ezkontzen ez bada eta umerik izaten ez badu bizitza amaitzen dela uste dute. Han etxe bakoitzean senarra eta honen emazteak elkarrekin bizi dira eta guk jasotakoaren arabera, pozik bizi dira elkarrekin. Bataz besteko bizi iraupena berrogeita hamabost urtekoa da, beraz ume asko edukitzea etorkizuna ziurtatzea da euren ustez. Umeak oso politak dira eta alaiak dira.

Eta osasunaren kontua?

Nahiko kaxkarra, beti elikadura bera daukate eta honek ere izango du eragina osasunean, itxuraz oso indartsuak ematen badute ere. Urarekin dute arazorik handiena, edonongo ura edaten dute. Herri batzuetan ura bideratzeko lanak eginda zeudela konturatu ginen, iturriren bat ere... baina gehienetan ez dago holako azpiegiturarik. Herri txikietan ez dago medikurik, ezta botikarik ere, bildur itzela diote gaisotzeari. Jende gehiena alfabetatu gabea da baina badakite bizitzari aurrera nola egin. Merkatuan ez dituzu engainatuko, dena da erregateoa.

24 egunetan egoeraren gordintasunaz jabetu gara, guretzat ez da erraza han bizitzea.

Eta erlijio kontuetan?

Oso erlijiozaleak dira, gehienak musulmanak dira eta herri txikietan mezikat dituzte. Goizeko seietan hasten dira errezuan, kalean ere edozein ordutan geratu eta errezatzen hasten dira.

Hango zein argazkirekin geratu zara?

Ezer eduki gabe hain pozik bizitzearenarekin.

Zorion agurrak

LEIRE

Gure etxeko printzesa ederrenari urriaren 11n 8 urte bete dituelako, muxu haundi bat etxeko guztien partez, bereziki lkearren partez.

JAVI

Urriaren 29an 32 urte betetzen dituen aitatxo guapo eta zintzoari Zorionak! Ugaitz, Lander eta amatxoren partez. Segitu orain bezain jatorra izaten eta preparatu belarri horiek.

ANDREA

Urriaren 27an 8 urte beteko ditu gure alabak eta Zorionak! Ondo-ondo pasa eta erregalo asko jaso ditzazula! Ama eta familixa

IANIRE

Urriaren 21ean 15 "tako" daua-neko... segi holakotxia izaten. Zorionak eta mila muxu ama eta izekon partez.

RUBEN

Urriaren 30ean 13 urte beteko dituzunez, Zorionak bihotz-bihotzez aita, ama eta amonaren partez.

EGUZKI

Urriaren 27an 18 urte! Zorionak gurasoen partez eta horrelaxe segi urte askoan!

ION

Gure etxeko mutiltxoari Zorionak eta bi muxu haundi urriaren 14an 2 urte bete dituelako. Aita, ama, Ainhoa eta etxekoen partez.

TXOMIN

Urriaren 21ean urtebetetzea izan dezulako Zorionak bihotzez! Familia osoaren eta batez ere Leire zure bilobaren partez. Hemen-dik aurrera bigarren "gazte-sasoa" hasiko dezunez, ondo ondo aprobetxatu eta gozatu, merezi dezu ta!

AITZIBER

Aurten ere aillatuko da azarua eta bat gehiago. Ta zu kamara eta ordenadore artean sartuta! Parranda ere bai, e! Hori bai, eutsi irriparre alai horri! Zorionak!

ANDONI

Gure etxeko sortogintxoari Zorionak bere lehenengo urtebetetzean. Muxu haundi bat Maider eta etxeko guztien partez.

AITOR

Urriaren 15ean 11 urte bete dituzu: mutil haundi, zorionak! Leizarren eta Txori-etxeko guztien partez musu handi bana.

ROSARITO

Gure izeko martxosari Zorionak bere urtebetetzean. Ondo pasatu eta preparatu txokolata. Muxu bat Maider eta Andiniren partez.

AINARA eta JOSE LUIS

Gure bi Jeronimoei Zorionak irailaren 30ean urteak bete zenituelako. Mila muxu biontzat etxeko guztien partez.

TXEMA

Zorionak aita-txo! urriaren 1ean 40 urte bete zenituelako. Milaka muxu etxekoen partez eta bereziki Ainhoa eta Ionon partez.

IDOIA

I.- Urteak betetzen dituzunez, mila kilo zorion zuretzat, Ama! Erregaluen zain gaude. A, ez! Geuk egingo dizugu erregalu pilo bat!

II.- Zorionak Ido, d a g o e n e k o m u g a n s a r t z e r a z o a z e t a ! Z e u e r e g e u r e a t z e t i k z a t o z , e ! E g i n g o d e g u n a f a r i o s t e k o t r a g u a k z e u r e k o n t u r a !

BEGOÑA

Aurtengo uda eguzkirik gabekoa izan da zuretzat, baina udazkenean eta neguan eguzkiak ertetzen ere badaki! Zorionak Ama!

ITZIAR eta NEREA

Mutrikuko palazio txikia erregina eta printzesaren beharreak daudela entzun gendun. Ea ba Gabonetarako! Urte berria heldu zitzaizuen eta zorionak bioi, berandu bada ere!

JOSEBA

Zorionak gure aitona Josebari hil honen 27an urteak betetzen ditu eta. Enara, Ander, Ainhoa, Aitor, Ane, Nora eta Junek musu haundi bana bidaltzen dizute.

MARKOS

Oraindik ez daki-zu zer den ere, baina urriaren 14an bete duzu zeure lehenengo urtetxoa. Kontuz maneja eta ez apurtu etxeko p a s i l l o a k ! ! ! Zorionak etxeko guztien partetik.

IDURRE

Gure etxeko larrosiari Zorionak bihotz-bihotzez, azaroaren 1ean urteak betetzen dituzulako eta ez galdu sekula daukazun irriparra polita!

AARON

Zorionak gure etxeko perliari!

Jarraitxu hain alaia eta adar-jotzaillia izaten! Egunen baten txikitxuta lagako zaitxut, lotsagabe alu hori! Ama, aita eta "Kar".

ROSI

Bazkide baina lagun, nagusi baina lagun, zerbitzari baina lagun: urte askoan jarraitu zaren bezalakoa izaten, Rosi. Zorionak Loretxuko tribu guztien partez!

NAIARA

Urriaren 25ean 11 urte betetzen dituzunez, Zorionak osaba Jose Mari, izeko Marije, lehengusu Denis eta Christianen partez.

IRATI

Urriaren 28an 5 urte beteko dituen gure etxeko printzesari, Zorionak neska haundi! Aita, ama eta Mikelen partez,

Hiru urte bete berri, hiru urteko gauak eta egunak, pozak eta nekeak gogoan, izan kemena zure hegaldian jarraitzeko, mutrikuar guztiengana ailegatzin jarraitzeko! Zorionak zeuri ere, **Kalaputxi!**

argazki zaharrak

MUTRIKUARRAK DAKARREN (Senegal)

1963an Hondarribiko "Gran San Juan Bautista" barkuan, Mutrikuko "Rosa del Mar" barkuko tripulazioko batzuk Dakarren. Beste batzuren artean hauek daude:
Ezkerretik: Luxiano Uranga, Narkis Andonegi, Pedro Basterretxea, Luis Mª Elesgarai...

(Narkis Andonegi Belaustegik lagatako argazkixa).

AMETZANEKO TERRAZAN

1937 urtean, Ametzanekeko terrazan kontu kontari. Ezkerretik hasita: Justo Urkiri, ?, Usandizaga, Jaime Zubiaga, Victoria Uranga, Juan de Landa, Dolores Ametza, ?, Frantzisko Txurruka.

(Miren Ametzak lagatako argazkixa).

INIGOBELEN
kunde 3 - linea. 913603701

argazki lanak
erretoke digitala
liburu grafikoa
fotoakopioak zurbeltzean/fotojotzan

euskal preso eta iheslariak etxera

Etxean argazki zahar bat aurkitu duzula...
erakutsiezu mutrikuar guztiei!

KALAPUTXIⁱⁿ

Luardo etxea, behea - Barrenkale, 12 - Tel. 635748393
kalaputxi@topagunea.com

KALAPUTXI egiten parte
hartu nahi baduzu,
deitu **635748393**
telefonora.
Gustura hartuko zaitugu!

ANAIARTE BILTOKIA

PUNTA CANARIA BIDAIA

Azaroaren 2. hamabostaldian
9 egun, guztia sartuta

Izena emateko epea, azaroaren 5era arte
Nahi duten guztientzat zabalik

HITZALDIAK

Anaiarte Biltokian, 5:30etan

Urriaren 28an

Autoestimaren garrantzia
Hizlaria: Xabier Arrazolak

Azaroaren 15ean

Komunikazioa eta adiskidetasuna: Bizimodu
osasuntsurako giltzarriak
Hizlaria: Moira Zeberio

BURUMENDI MENDI ELKARTEA

Azaroan zehar, Euskal Herriko 50 gailur ede-
rrenetarako egindako igoeren argazki era-
kusketa.

Azaroak 21, domeka

Mendi irteera Sollubera

BERTSO ESKOLAREN OHARRA:

OKELAR BERTSO PAPER

SARIKETARako lanak
aurkezteko epea zabalik
azaroaren 5era arte. Lanak
Mutrikuko Bertso Eskolara
bidali (Luardo Etxea,
Barrenkale, z/g) edo
xuranga@leartik.com helbidera.

GABA BELTZA Hil artean bizi!

Urriak 29, barixakua

- **21:00etan, Gaztetxean**

"Azken afaria" Bertso Trama Afarixa
Sarrerak salgai Gaztetxean, Zubixa tabernan eta Osi-
nalde harategian.

Urriak 30, zapatua, "arima erratuen eguna"

- **18:30etan, Txantxangorrik antolatuta**

Istorixo beldurgarrixak Mutrikuko kalietan zihar.

- **19:30etan Gaztetxetik irtenda**

Talaixako mamuaren hileta poteoa.

Tabernetan pintxoak doan!

- **22:00etan, Goiko plazan**

KORSARIO taldearen VAMPYRIA kale-antzerkia.

- **23:00etatik goizaldera arte**

Arima erratuentzako erromerixa: TRIKI TA KE taldea

- **00:00etatik 01:00etara, ORDU BELTZA**

Tabernetan doinu tetrikoak eta tragoko txupito bel-
tzak doan!

Urriak 31, domeka, "gaba beltza"

- **19:00etatik aurrera, beheko plazan**

GAZTAIÑERRE hildakuak berpizteko.

Gaztaina erriak, pintxuak, sagardo kupela, trikitixa,
bertsoak...

- **20:30etan**

GURE AMETSA dantza taldekoek AXURI DANTZA
herriko kalietan zihar

- **Ondoren, beheko plazan**

Talaixako mamuaren erreketak, dantzarien laguntzaz.

- **22:30etatik aurrera**

AMAIUR taldiarekin Gaupasa!

Azaroak 1, astelehena, "Santu guztien eguna"

- **Egun osoan zehar**

Kanposantura paseua...

Antolatzaileak:

Mutrikuko udala, MUGA eta Tabernariak (Subeltz,
Goiti-Behera, Badi bodegoia, Bare-bare, Loretxu,
Kardala, Tira-Bira, Zubiaran, Frontoia eta Zubixa)

KALAPUTXI_k

zorionak eman nahi dizkie
herriko mendizale guztiei beren
elkarteak 50 urte bete dituen honetan,
batez ere Burumendi gaur arte
ailegatzea posible egin duten guztiei.
Zorionak eta urte askotarako!

BURUMENDI M.E.

1954

2004

Laserraren **plazerra** proba ezazu

Zeure gorputzeko azal
goxoaz gozatzeko,
gorputzeko edozein
ataletan,
depilazio azkarra,
progresiboa eta
segurua.

Depitotal

Behoko Plazan, 5. Tel 943 604 229. 20830 Mutriku

Apain forme parte de la red Depitotal, integrada por mas de 200 centros de Depilación repartidos por todo el estado español. www.depitotal.com